

Studiebesök på Organisasjonen for barnevernsforeldre (OBF) i Oslo 2017-11-28

Deltagare: Barbro, Eva, Tina, Annika, Marie, Anki och Anne.

Merethe Löland, verksamhetsledare

2013 skapades organisationen efter att regeringen, Stortinget, beslutat att stödet till biologiska föräldrar vars barn bor i familjehem ska få mer stöd. Merethe har egen erfarenhet av att ha barn placerade. Verksamheten bygger på att öka barnskyddet, men riktar sig mot föräldrarna. Merethe har varit med från början. Hon har sitt största föräldrastödnätverk i Stavanger.

Referenser för oss sedan tidigare är **Stella** i Stockholm och **Föräldrastötten** i Köpenhamn.

Stiftelse eller organisation? Hon använder ordet stiftelse, men de har inte mycket pengar. Stiftelseförening står det i beskrivningen på den norska hemsidan.

Vanskligt och krävande att vara brukare i detta projekt. Man står mellan olika intressen. Hon nämner de föräldrar och talespersoner som är aktivt utåtriktade och skriver mycket.

De har gjort två brodyrer, en om kontakt mellan barn och föräldrar och en med information om omhändertagandet. Nätverk finns i flera norska städer? Nätverksmöten anordnas för att träffa föräldrar.

Målet med föreningen är att vara ett språkrör för föräldrarna in mot myndigheterna. De ger mycket stöd via telefon eller e-post. Man kan inte hjälpa alla med det de önskar.

Det är svårt att "hitta" föräldrarna, eftersom det är mycket skuldbelagt att prata om att barnen är omhändertagna. Oftast kan man nå dem via Facebook.

Brukarmedverkan har blivit större och ett krav från regeringens sida. Föreningen får statligt stöd. De är inte inriktade på kommunerna utan på hela staten.

800 000 Nkr om året i bidrag till organisationskostnader, lokal, möten, resor.

Föräldrarna pratar sällan om varför barnen är omhändertagna. De säger att "barnevernet säger" och kan be om hjälp att få saker förklarade för sig, att bli begripliga.

Kontakten kan uppstå innan barnen placeras, när det är fara å färde eller efter tio år när föräldrarna har obearbetade upplevelser och orkar börja prata om dem.

Erfaringsförmedler, kan fånga upp föräldrar ibland och råda dem att gå till föräldraföreningen. En del föräldrar förstår inte vad som hänt och varför barnen placerats.

"Jag kan bara råda dig med den information du ger mig. Om du ger mig fel information slår det fel ut."

De kan genom föräldrastödet hjälpa föräldrar att förstå att det kan vara bättre att låta barnen bo där de bor, i familjehemmen, för att föräldern ska få möjlighet att arbeta med sig själv och inte ha kniven på stupen hela tiden.

De får i föreningen handledning från familjevernkontoret ibland i privat regi, inte regelbundet eller på uppdrag med kostnad.

Förening på internet med tidigare 11.000, nu 16.000, arga föräldrar, som fått barn placerade. Ibland är de också arga på föräldraföreningen för att de tycker att föreningen inte tar ställning och gör för lite. Det tar mycket tid att sortera bort alla arga meddelanden och det som föreningen inte kan arbeta med. De driver inga enskilda fall.

Den tjocka broschyren är dörröppnaren och de socialarbetare som läst den vägleder föräldrarna till föreningen. I Norge är det svårt för socialarbetarna att ge föräldrarna något för de vill inte ta emot hjälpen om den inte kommer från advokater eller andra med egen erfarenhet. Umgänget är en fråga som ofta kommer upp.

Föreningen arbetar med att påverka socialtjänsten. I Stavanger är brukare med i rekrytering av anställda sedan 2011. Ett fackligt? råd som arbetar med utformning av arbetet med stöd till familjer som får barn placerade. Där ingår bland annat en professor, en fostermamma. Professorn är Tore Slättebö.

I Stavanger arbetar man både enskilt i terapi och med grupper med mellan 3-12 personer vid "Drop in-träffar" dit man bara kan komma. Familjevernkontoret, liknande familjerätten i Sverige, erbjuder föräldrarna terapin. Det handlar både om familjer med svåra skilsmässor och våld inom familjer. Man stödjer för att bearbeta upplevelser och känslor och har träffar för att ge stöd vid svåra dagar som jul, födelsedagar, skolstart och bjuder in en familjehemsförälder eller advokat till gruppen för att informera.

Många föräldrar som får barn placerade har inga familjer och är mycket ensamma och för dem fyller föreningen en viktig funktion.

Uppstart

Innan stiftelsen/föreningen bildades föregicks det av två års förberedelsearbete. Svårt att bilda en förening som är stabil och som arbetar mellan mötena. Styrelsen består av sex föräldrar. De skulle egentligen vara åtta stycken. Stadgar. Alla möten sker i Oslo och börjar klockan 9.00 på morgnarna. Svårt att hinna med. Hon undervisar också på universitetet. Hon har i vanliga fall arbete som läkarsekreterare. Merethe arbetar 40 timmar i veckan ideellt utan lön på Organisasjonen for barnevernsforeldre. En person är anställd av föreningen på 40 % och gör kontorsarbete. Merethe får inkomster genom föreläsningar och samhällsstöd. Hon känner att hon ska sluta med arbetet den dagen hon inte längre känner något när hon berättar sin livsberättelse för andra. Hon är försiktig med att gå ut i pressen, eftersom det kan påverka hennes privata arbetssituation.

Hon har kontorsarbete två dagar i veckan. Norge har fem regioner och önskan är att det ska finnas en representant i varje region, men idag är det bara i kustregionerna, inget i norra Norge. Verksamheten är centrerad till Oslo, men där har det ingen kontakt med föräldrar. Kyrkan i Oslo har haft en grupp för föräldrar med missbruk och de har kunnat komma dit påverkade och dem kan föräldraföreningen inte arbeta med?

Den största anledningen till att barnen inte kan flytta hem är att föräldern inte förstår eller kan bearbeta det barnen upplevt. Det är nästan uteslutande mammorna som söker hjälpen och det är deras "skuld" enligt familjerna att barnen placerats. När det är pappans fel tror man att det alltid rör sig om våld eller övergrepp och därför vill de inte prata om det eller ge sig till känna. Man pratar inte om att det kan vara annan omsorgsvikt. De som tar kontakt har fått barnen omhändertagna, inte placerat barnen frivilligt. I föreningen skiljer man inte på frivillig eller tvångsplacering.

200 barnevernsbarn har en stiftelse som reser runt och ordnar arrangemang. De har stora ekonomiska bidrag.

Det är svårt att hjälpa dem som är nyanlända. De saknar språket och kulturerna skiljer sig åt.

Nyfödda barn adopteras i Norge bort direkt, även barn till förstagångsföräldrar. Antalet adoptioner har ökat kraftigt, med 50% på nio år. Akutplaceringarna har också ökat. Kriterierna för våld har ändrats från bara fysiskt våld till även psykiskt våld. Endast 40% av de som beviljas placering med barnet kommer hem med barnet. Den privata/kommersiella marknaden är skulden till detta.

Stödet från föräldraföreningen är ett tillägg, inte tillbud, alltså ett erbjudande, inte tvång.

Mötena går till så att man kan berätta sin historia, prata om det som hänt sedan sist, man har ett tema och innan man skiljs bestämma vad som ska vara tema nästa gång. Vissa grupper är slutna, andra öppna "drop in".

Ofta har man både telefonsamtal och personliga möten med föräldrarna. Många som ringer är mycket nedstämda, förtvivalade, hjälpsökande.

Merethe skriver alla skrivelser, pressmeddelanden, ansökningar, förbereder styrelsemöten m.m.

Stiftelsen har 60-70 betalande medlemmar och cirka 200-300 stödpersoner. Merethe träffar cirka 14-20 personer om året.

Vid datorn
Eva Storlind